

C

D

E

Handläggare: Kjell-Ove Johansson
Tfn: 508 25 118

Socialtjänstnämnden

Rapport om antalet hemlösa i Stockholm april 2004

1 bilaga

Förslag till beslut:

1. Socialtjänstnämnden godkänner rapporten
2. Socialtjänstnämnden uppdrar åt socialtjänstförvaltningen att närmare klarlägga förhållandena kring de hemlösa barnfamiljerna inom socialtjänsten.

Dag Helin

Vera Josefsson

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har beretts vid socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt.

BAKGRUND

Socialtjänstnämnden beslutade den 16 december 2003 att uppdra åt socialtjänstförvaltningen att dels ”ta fram en detaljerad statistik över de hemlösa under våren 2004” och dels ”att regelbundet ta fram detaljerad statistik över de hemlösa”.

Denna räkning av hemlösa ersätter inte återkommande kartläggningar av missbrukare, hemlösa och psykiskt störda. I oktober månad 2004 kommer USK, på uppdrag av socialtjänstförvaltningen, att genomföra en kartläggning av missbrukare inom socialtjänsten i Stockholm och i denna kartläggning ingår även missbrukare som är hemlösa och/eller psykiskt störda. Därefter planeras kartläggningar (räkning) av missbrukare, hemlösa och psykiskt störda vartannat år i likhet med drogvaneundersökningarna bland skolungdomar som sker vartannat år.

En särskild kartläggning och behovsinventering vid stadsdelsförvaltningarnas socialpsykiatrierheter genomfördes under hösten 2003 och f n pågår en översyn av kostnader, behov och planering av insatser och utbyggnader av boenden m.m Kartläggningar och behovsinventeringar kommer fortsättningsvis att ske kontinuerligt.

Uppföljning av personer som är inskrivna på stadens härbärgen sker dagligen och sammanställs i månads- och årsrapporter.

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Som följd av socialtjänstnämndens uppdrag genomfördes en räkning av hemlösa i staden under dygnet den 15 april 2004. Räkningen genomfördes genom ifyllande av en enkel enkät (se bilaga) som spreds till olika enheter i staden.

Nedanstående medverkade i räkningen av hemlösa:

- Missbruks,- socialpsykiatri- och försörjningsstödsenheter vid samtliga stadsdelsförvaltningar.
- Enheten för hemlösa
- Socialjouren
- Uppsökarenheten
- Bostället (Stadsmissionen)
- Klaragården (Stadsmissionen)
- Stadsmissionsgården
- Stadsmissionens nattjour
- Frälsningsarmens dagcenter
- Hållpunkt Maria
- Huddinge sjukhus avd. M 87
- Danderyds sjukhus avd. 110
- Beroendeakuten, S:t Görans sjukhus
- S.t Görans uppsökarteam

Härutöver inhämtades uppgifter från samtliga natthärbärgen via det dataregister som fortlöpande (dagligen) sammanställs vid socialtjänstförvaltningen.

Hemlösa som är aktuella vid stadsdelsförvaltningarnas lokala mottagningar som drivs i samarbete med landstingets beroendevård ingår i stadsdelsförvaltningarnas redovisningar.

Räkningen av hemlösa genomfördes under dygnet den 15 april och omfattade hemlösa över 20 år som under detta dygn var registrerade för tidigare eller aktuella insatser inom socialtjänsten samt under dygnet vid landstingets beroendevård eller frivilligorganisation.

Med ”aktuella insatser” avsågs hemlösa som var aktuella/registrerade som klienter/ patienter/ gäster vid mättillfället. Det gällde även hemlösa som under det aktuella dygnet tillfälligt besökte en stadsdelsförvaltning, beroendemottagning, jourmottagning eller frivilligorganisation.

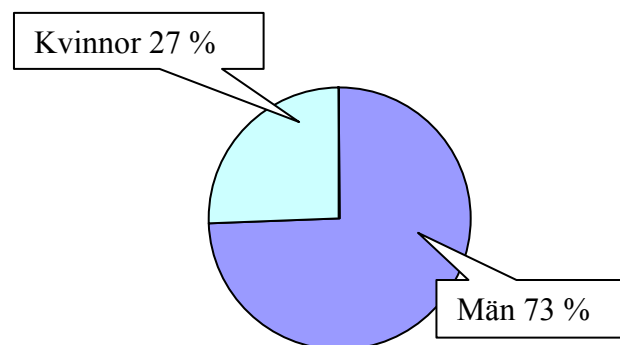
Hemlösa definierades enligt nedan i enkätundersökningen:

”Personer över 20 år som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande och därför är hänvisad till tillfälligt boendalternativ eller är uteliggare. Dessutom personer som vistas på behandlingshem, sjukhus, familjehem eller annan vårdinrättning och inte har någon ordnad bostad”.

I enkäterna efterfrågades kodnummer (initialer i för och efternamn samt födelseår och födelsedag), bostadssituation under dygnet samt uppgiftslämnare. Se bilaga.

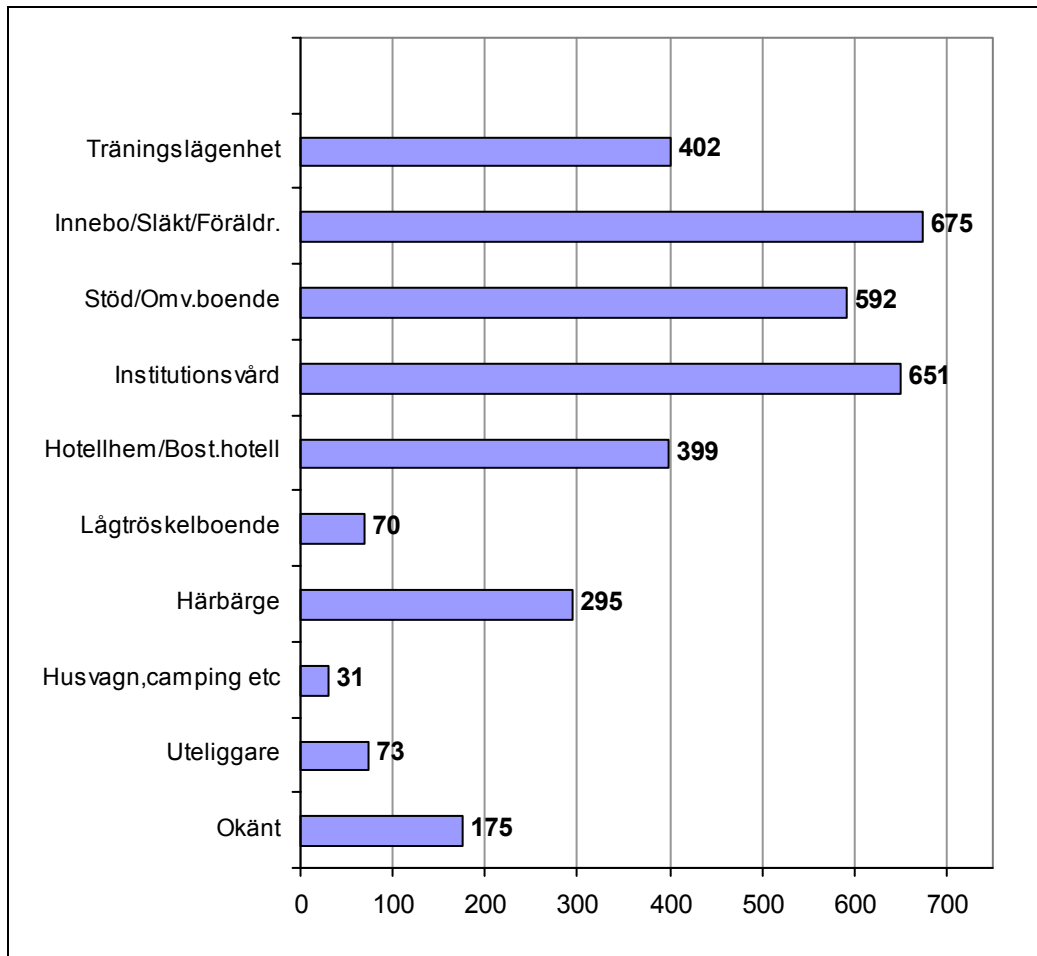
Totalt inkom 3 687 enkätsvar och efter avräkning av samma personer som inrapporterats från flera enheter återstod 3 370 personer som betecknats som hemlösa utifrån ovanstående definition.

Antalet män i räkningen av hemlösa uppgick till 2 458 (73 %) och antalet kvinnor till 898 (27 %) efter avräkning av dubbelbokförda personer. I 14 enkätsvar saknades uppgift om kön.

Bearbetning och sammanställning av statistikuppgifter från enkäterna har Utredning- och statistikkontoret (USK) svarat för.

Bostadssituationen för de hemlösa redovisades enligt nedan (antal personer):

Anmärkning:

”Stöd/omv.boende” avser Stöd- och omvårdnadsboende som främst omfattar inackorderingshemmen men även andra HVB-hem.

”Hotellhem/Bost.hotell” avser boende på Stiftelsen hotellhems anläggningar utan kontrakt, inklusive personer som bor i s.k. blockförhyrda lägenheter. Antalet som f.n. (maj 2004) bor i blockförhyrda lägenheter uppgår till 202 personer.

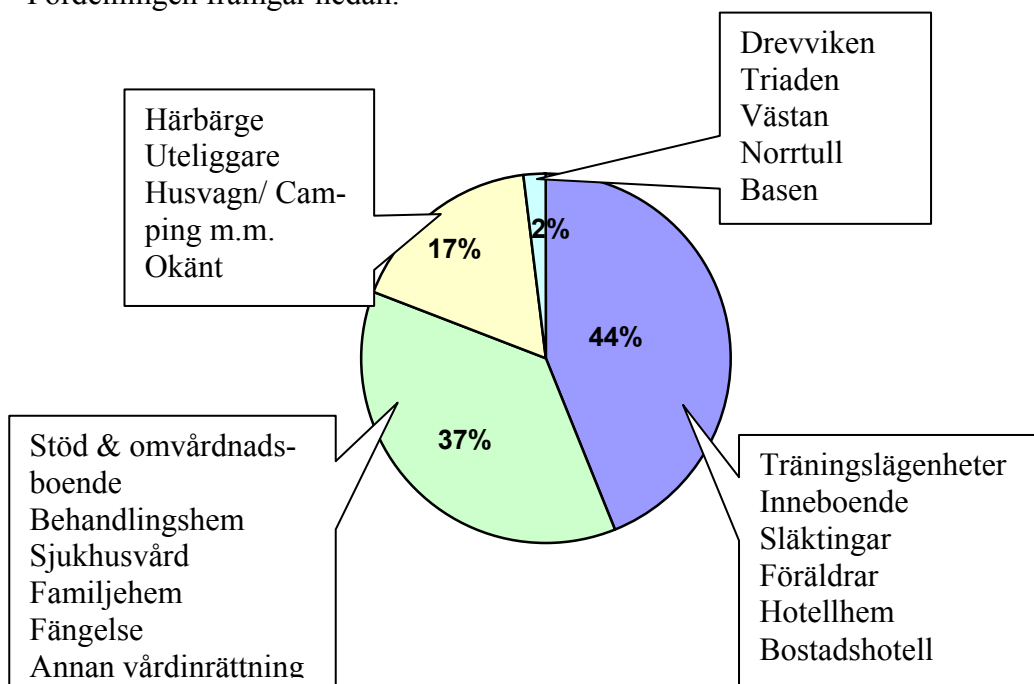
”Lågtröskelboende” avser boendeenheter Drevviken, Triaden, Västan, Norrtull och Basen.

Av räkningen av hemlösa den 15 april 2004 kan konstateras att huvuddelen (c:a 83 %) hade tillgång till olika former av ”bostäder” eller var föremål för institutionsvistelse medan endast en mindre del (c:a 11 %) vistades på härbärgen eller var s.k. uteliggare. Av totalt 3 370 inrapporterade hemlösa var bostadsförhållandet okänt för 175 personer

Antalet inrapporterade hemlösa den 15 april kan fördelas i fyra grupper, nämligen

- Boende i lägenheter 1 476 personer (44 %)
- Lågröskelboende 70 personer (2 %)
- Vård-, boende- och behandlingsinstitutioner 1 243 personer (37 %)
- Härbärgen, uteliggare, husvagn m.m. och okänt 574 personer (17 %)

Fördelningen framgår nedan.

Av ovanstående är huvuddelen placerade i boende eller på institutioner efter biståndsbeslut av socialtjänsten. Uppskattningsvis gäller det drygt 90 % och omfattar träningslägenheter, hotellhem, bostadshotell, stöd- och omvårdnadsboende, behandlingshem, familjehem, lågröskelboende och härbärgen.

Nedan framgår inrapporterade hemlösa fördelat på stadsdelsförvaltningarna och övriga samt fördelat på bostadsförhållandet den 15 april 2004.

	Träningslägenhet	Tillf. inneboende, släkt, föräldrar	Stöd-omv. boende	Inst. vård	Hotellhem Bost. hotell	Lågröskelboende	Härbärke / Husvagn ¹	Uteliggare	Okänt	SUMMA
Kista	41	55	9	28	23	1	12	1	8	178
Rinkeby	46	45	13	21	18	4	9	2	4	162

ABCDE

SID 7 (10)

Spånga-Tensta	19	61	6	27	15	0	25	3	4	160
Hässelby-V.	17	47	31	58	13	5	19	4	16	210
Bromma	7	14	35	30	3	8	15	1	3	116
Kungsholmen	7	10	16	7	6	0	10	1	1	58
Norrmalm	11	28	27	28	22	1	10	5	6	138
Östermalm	13	4	14	36	3	0	7	1	3	81
Maria-Gamla stan	32	35	37	43	23	1	24	1	12	208
Katarina-Sofia	19	26	23	26	12	2	10	0	5	123
Enskede-Årsta	6	37	22	31	16	0	6	2	5	125
Skarpnäck	52	10	47	19	3	1	14	4	2	152
Farsta	46	124	36	72	80	5	23	8	16	410
Vantör	17	56	21	38	6	5	11	4	16	174
Älvsjö	8	6	17	12	4	0	2	0	3	52
Liljeholmen	1	6	9	13	3	0	16	3	11	62
Hägersten	6	9	25	17	6	0	5	1	0	69
Skärholmen	13	29	18	35	14	0	7	2	4	122
Enheten för hemlösa	38	65	156	107	123	35	90	17	48	679
Övriga	3	8	30	3	6	2	11	13	8	84
SUMMA	402	675	592	651	399	70	326	73	31	3363 ²

¹ Boende i husvagn etc. gäller c:a 30 personer

² I sju enkätsvar saknades uppgift

I "Övriga" ingår inrapporterade hemlösa från frivilligorganisationer, landstingets beroendemottagningar, socialjouren och uppsökarenheten avseende hemlösa som inte uppgav om de var aktuella vid någon stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa vid mättillfället. När det framkommit i enkätsvaren att hemlösa varit aktuella vid någon stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa har dessa bokförts på respektive förvaltning.

Antalet hemlösa som redovisats i räkningen i april månad 2004 är betydligt högre än vad som tidigare redovisats i de årliga kartläggningarna av missbrukare, hemlösa och psykiskt störda. Detta beror på att i aprilräkningen deltog stadsdelsförvaltningarnas enheter för ekonomiskt bistånd och socialpsykiatrierheter på ett aktivare sätt än vad som skett tidigare.

Som exempel kan nämnas att Farsta redovisat lägre än 200 hemlösa under senare år medan antalet ökade till 410 i aprilräkningen. Av dessa 410 redovisades 280 (68 %) från försörjningsenheten, varav huvuddelen var inneboende, boende hos föräldrar och släkt

eller inskriven på institution. Räkningen av hemlösa i april månad var sålunda mer omfattande än tidigare och flera utöver den sedvanliga ”hemlöshetsgruppen” blev inrapporterade.

Räkningen av hemlösa den 15 april omfattade inte personer som var boende i försökslägenheter med kontrakt eller familjer och ensamstående med barn som bodde på hotell, vandrarhem och liknande. Från flera försörjningsenheter vid stadsdelsförvaltningarna rapporterades dock att hemlösa familjer och ensamstående med barn var placerade på främst hotell vid mättillfället.

Som följd av detta anmodades cheferna för stadsdelsförvaltningarnas- och enheten för hemlösas försörjningsenheter att komplettera enkätsvaren med uppgifter om hur många hemlösa familjer med barn som var placerade på hotell och svaren blev följande:

- Maria-Gamla stan hade 5 barnfamiljer med sammanlagt 15 barn placerade på hotell.
- Skarpnäck hade 10 familjer med sammanlagt 20 barn placerade på hotell
- Rinkeby hade 12 hushåll placerade på vandrarhem och 30 hushåll på hotell. I hushållen ingick flera personer.
- Älvsjö hade en familj med två barn placerade på hotell
- Skärholmen hade en familj med två barn som varit placerade på hotell i två år.
- Katarina-Sofia hade 4 familjer med sammanlagt 6 barn placerade på hotell.
- Hässelby-Vällingby hade 2 familjer placerade på hotell men dessutom 22 familjer boende i olika jourlägenheter.

Från Farsta meddelades att inga barnfamiljer var placerade på hotell och från övriga stadsdelsförvaltningar inkom inget svar.

Av ovan redovisade uppgifter från 8 stadsdelsförvaltningar om barnfamiljer som till följd av hemlöshet bor på hotell framgår att antalet är oroväckande stort. Senast skedde en räkning av antalet hemlösa barnfamiljer i april månad 2002 men då endast i förenklad form som följd av en interpellation i KF. Sammanställning från räkningen 2002 saknas.

Förvaltningen anser att frågan om de hemlösa barnfamiljerna bör belysas ytterligare och föreslår därför att socialtjänstnämnden uppdrar åt socialtjänstförvaltningen att närmare klarlägga förhållandena kring de hemlösa barnfamiljerna inom socialtjänsten.

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

STABEN

RÄKNING AV HEMLÖSA ÖVER 20 ÅR I STOCKHOLM DEN 15 APRIL 2004

KODNUMMER:

Initialer i för och efternamn samt födelseår och födelsedag.

Exempel: Anna-Lisa Persson född 1946 04 15 har kodnummer AP 46 15

KÖN Man Kvinna

BOSTADSSITUATION (Endast ett alternativ)

Träningslägenhet

Tillfälligt inneboende, föräldrahem, släkt

Stöd- och omvårdnadsboende
(Inackorderingshem)

Institutionsvård (Behandlingshem, fängelse,
sjukhus, familjehem, annan vårdinrättning)

Hotellhem inklusive blockförhyrda lägenheter
(utan kontrakt), bostadshotell

”Lågtröskelboende” (Drevviken, Triaden,
Västan, Norrtull, Basen)

Härbärke

Uteliggare

Vet ej / Okänt

STADSDELSFÖRVALTNING / ORGANISATION / AVDELNING

.....